

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Octombrie v. 1890

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány* — *Post-Anweisung*.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonati vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 24 Septembrie v.

Un budget al Ungariei fără deficit! Eată vestea ce se trimbiță în lume cu multă emfasă de toată suflarea guvernamentală.

Preliminarul de bilanț pe anul 1891, așternut de ministrul de finance ungar Dr. Alexandru Wekerle corpurilor legiuitoare, se încheie cu un prisos de 4040 fl. Prisosul este neînsemnat, însă în comparație cu deficitul permanent al anilor trecuți și îndeosebi cu deficitul preliminar pentru anul curent de 508.901 fl., este destul de considerabil. Considerabil este în sfârșit chiar faptul în sine, că preliminarul statului pe anul 1891 a putut fi compus astfel, ca să nu rezulte preste tot un deficit.

Încât coloanele de cifre, arangiate de ministrul de finance în noul preliminar al statului, stau pe base reale, noi, care ne aflăm așa de departe de cercurile conducătoare politice ale patriei noastre, nu o putem judeca cu cuvenita exactitate.

Venitele ordinare sunt proiectate cu 363 milioane, adică cu 15 milioane mai mult decât în anul curent. Pe două resorturi mai ales se împarte această urcare: pe resortul ministerului de finance cu aproape 7 milioane florini și pe resortul ministerului de comunicațiune

cu preste 7 milioane florini. Guvernul adevărat crede, că venitul regalilor va fi de 2 1/2 milioane, contribuțiunea de consum se va spori cu aproape 2 milioane, întreprinderile montanistice (metal și sare) vor da un venit mai mare cu earăși aproape 2 milioane și timbrele, monopolul tutunului și celelalte măruri vor completa restul urcării venitului sub acest titlu. Cu câtă bunăvoință a purces în această privință la urcarea venitelor domnul ministru de finance se vede și din împregiurarea, că și la capitolul „loteria mică“ găsim un spor de venit de 19.700 fl.

De sine se înțelege, că tarifa de zone introdusă pe căile ferate ale statului a trebuit să contribuie și ea în mod foarte însemnat la preliminarea venitelor urcate. Nu mai puțin decât cu preste 7 milioane au să fie în anul 1891 mai mari venitele statului, rezultate din căile ferate. Astfel ministru 'și-a putut permite luxul de a scădea așa numitele venituri extraordinare sau transitorice cu suma de 1 1/2 milion, preliminar pentru vinderea moșilor statului în loc de 5 milioane, — o sumă, precum ne spune însuși dl ministru în expozelul său, ce nici-o dată n'a fost atinsă, — „numai“ 3 milioane. Acest exemplu ne arată altcum, cât de elastice sânt cifrele unui asemenea preliminar. Dacă un guvern voese să forțeze un deficit „mic“ la budget, preliminează la posturi greu controlabile, precum sânt rezultatele vânzărilor moșilor statului o cifră, care corespunde nu realității, ci tendinței ce o urmărește guvernul respectiv. Înaintemergătorul domnului Wekerle, când a introdus în budgetul statului suma de 5 milioane ca venit din vânzarea moșilor statului, n'a fost cu nici un gram mai mândru pe budgetul „real“, precum este astăzi dl Wekerle, care vine și ne spune, că suma de 5 milioane la acest titlu a fost exagerată și el mai lasă bagatelul de 2 milioane, — fiindcă îi dă mână ca eroul tuturor ministrilor de finance ungari.

Din aceste 39 milioane venituri totale preliminate ale statului ungar, dl Wekerle acopere 342 1/2 milioane cheltuieli ordinare, 8 milioane transitorice, aproape 12 milioane investițiuni și 6 1/2 milioane cheltuieli extraordinare, comune cu Austria, laolaltă dar' 269 milioane.

O terțialitate din suma totală a cheltuielilor, 119 1/2 milioane, este înghită de molochul ce se numește datoria statului, așa încât ministrul dispune în realitate de abia 250 milioane. Din aceste aproape 11 milioane se cheltuesc pentru datoriile, care le-a primit statul deodată cu căile ferate private,

24 milioane este cuota, cu care contribuim la afacerile comune, la care în estan se mai adaugă cele 6 1/2 milioane amintite mai sus, și astfel suma bugetară pentru toate trebuințele propriului stat ungar se reduce la 200 milioane. În partea sa principală această sumă se consumă prin administrațiune. Resortul ministerului de finance, care are o armată întreagă de funcționari pentru încassarea celor 272 milioane contribuții, consumă el singur 60 1/2 milioane. Ministerul de comunicațiune are la dispozițiune pentru altă ceată de funcționari suma de 51 milioane, ministerul de interne 11 milioane, ministerul de justiție 12 1/2 milioane, ministerul pentru apărarea țării 11 milioane, ear' pentru ministerul agriculturii rămân numai 13 milioane și pentru al cultelor chiar numai 7 milioane.

Astfel este explicabil, dacă nu se preliminează din 369 milioane nici 12 milioane întregi pentru investițiuni.

Noi n'avem de gând a intra într-o examinare minuțioasă a acestor cifre încât ele se apropie sau nu de realitate, fiindcă reprezentanții poporului român nu au intrare în corpurile legiuitoare, unde are să se voteze acest budget. Nu din acest punct de vedere, dar' cu atât mai puțin din punct de vedere al încrederei avem noi să ne ocupăm de budgetul statului. Noi sântem restrinși la cercetarea unui singur punct: dacă se urcă sau nu contribuțiunile. Căci nouă Românilor numai dreptul de a solvi contribuțiunea ni-a mai rămas.

Din acest punct de vedere, l'am putut numi, cu permisiunea procurorului, național-românesc, trebuie să ne exprimăm și noi mulțumirea cu expozeul ministrului de finance ungar, încât el nu ne cere nouă și urcate contribuțiuni. Din contră domnul Wekerle, cel dintău ministru ungar în „plus“, răpit de situațiunea plăcută, în care a ajuns, ne promite o continuare a versiunilor. Ni-se pune dar' perspectiva unui scădemânt în viitor al contribuțiilor, dacă — se vor întâmpla toate așa, precum sânt puse pe hârtie.

Für standhaftes Ausharren...

Viena, reședința Casei noastre domnitoare și metropola monarhiei noastre, a fost zilele trecute îmbrăcată în vestmânt sârbătoresc. Tinerul și adânc gânditorul împărat al Germaniei Wilhelm II., sincerul aliat al monarhiei noastre, în-

dată după manevrele de la Rohnstock, unde a fost salutat personal din partea Maiestății Sale Preabunului nostru Monarch, intră în frumos împodobita Viena, — se dicem, — nu pentru altceva, decât pentru a mulțumi Monarchului nostru pentru salutul împărătesc dela Rohnstock.

Pentru noi Românii din aceste părți extreme ale monarhiei noastre, intrarea sârbătorescă a împăratului Wilhelm în Viena are în aceste zile o deosebită importanță. Ear' această importanță este pentru noi cei-ce muncim în coloanele acestui diar o mândrie națională.

Am vădut, cu câtă furie turbată s'a aruncat viceprocurorul Dr. Jesszenszky asupra Românilor, nerușinându-se a-i numi pentru atrocitățile anului 1848 „o ceată de canibali“, nerușinându-se a numi anul 1848 pentru Maghiari „o glorie eternă“, ear' pentru noi Românii „o rușine“, și în fine nesfinindu-se a arăta asupra mea ca asupra descendentului celor mai periculoși agita-tori, care la 1848 au aprins flăcările patriei acesteia dela Dealul-Craiului până la Oltuz.

Da, sânt descendentul nemuritorilor eroi români dela Năsăud, care la anul 1848 au sărit într-un ajutorul Tronului cu cel mai glorios steag din monarhie, care și astăzi se păstrează în sanctuarul bisericii române gr.-cat. din Năsăud ca o scumpă suveniră și ca un sfânt re-liquiu. Da, sânt descendentul al acelor capete cărunte din ținutul Năsăudului, la care noi generațiunea tinăă privim cu multă venerațiune și cu multă sete ascultăm din gura lor bravurile ce au săvârșit pentru Casa domnitoare detronată la anul 1848 decătră revoluționarii lui Kossuth.

Casa domnitoare, în semn de recunoștință pentru serviciul prestat de antecesorii mei cu mândrie a decorat steagul Românilor grănițeri dela Năsăud cu în veci amintita medalie: *Für standhaftes Ausharren in der beschworenen Treue im Jahre 1848*.

Această medalie astăzi: în original se poate vedea la regimentul de infanterie Nr. 50.

Bravura Românilor dela Năsăud s'a eternizat. Ear' noi păstrăm în familiile noastre cultul de admirațiune al bravilor nostri antecesorii. Acest cult îl vom păstra din generațiuni în generațiuni, — chiar și atunci, când va fi abrogată legea despre naționalități.

Astăzi istorica medalie: *Für standhaftes Ausharren*... frumoasă ca un soare a fost în vesela Viena cu fală purtată ca mărturie înaintea ochilor împăratului Wilhelm II.

Doi împărați, sute de generali și mii de cetățeni au privit cu admirațiune la flamura distinsă cu medalie: *Für standhaftes Ausharren*...!! Să nu uităm, că e un moment aproape extraordinar presentarea acestei flamure înaintea împăratului german în actuala situație politică.

O companie de onoare din regimentul de infanterie Nr. 50 cu steagul în frunte a salutat pe maiestaticul oaspe al Maiestății Sale Împăratului, Rege Francisc Iosif I.

Putem fi mândri noi Românii, și cu deosebire susținătorii diarului „Tribuna“ pot avea o deosebită satisfacțiune, vădând, cum îndată după procesul meu și al amicului meu Septimiu Albini medalie de aur: *Für standhaftes Ausharren* — este pusă în fața unui cap încoronat ca mărturie despre eroicismul și credința Românilor față cu înaltul Tron.

Stăm în fața capetelor încoronate, stăm în fața lumii întregi cu mândrie noi Românii. Eată pentru-ce țiecam în procesul meu, că e prea mic domnul viceprocuror decât să-și bată joc de umbrele sacre ale antecesorilor nostri.

Nu ne mai trebuie astăzi mărturie! Medalia de aur este o istorie întreagă. Citească-o toți domnii procurori de stat. Putem fi mândri toți Românii, că am stat prin medalie de aur alături cu capetele încoronate. Ba putem țiece, că dacă unul din popoarele acestei monarhii a salutat pe împăratul Germanilor în pompoasa Viena, atunci noi am fost cei dintău și cei mai bine reprezentați.

Românilor! Întipăriți cu litere de aur în inimile voastre: *Für standhaftes Ausharren*...!!

Preotul Macaveiu.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 24 Septembrie st. v.

Afaceri interne.

În ședința de Vineri a casei deputaților erau la ordinea zilei numai alegeri și interpelațiuni. De cwestor al casei a fost ales Geza Almássy. Ministrul-președinte contele Szapáry a răspuns apoi numai decăt la interpelațiunile domnilor Gullner și Ugron cu privire la folosința limbii germane în comunicarea guvernului cu ministeriile din Viena și cu cancelaria de cabinet a Maiestății Sale. Ministrul-președinte a repetat ceea-ce a fost țiec în conferența

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Maria Antoinette.

— Schiță biografică-istorică. —

De

Maxim Pop.

(Urmare.)

XIII.

La 3 Septembrie 1791 a fost gata constituțiunea. O deputațiune din adunare a fost trimisă la regele cu constituțiunea. Acesta a întârziat cu subscrierea câteva zile, după sfatul reginei. În urmă a fost necesitat a o aproba. La 14 Septembrie a depus jurământul pe constituțiune. Scena a fost destul de tragică. Toți deputații au ședut pe scaunele lor, singur regele a stat în picioare până a jurat. Reintorcându-se acasă, s'a aruncat pe un scaun și plânse pentru umilirea, de care avu parte în adunare. Regina încă a fost de față la acea scenă umilitoare. Ea a privit din o loge laterală, și vădând decursul lucrului, a presupus, că se apropie timpuri rele.

„Constituțiunea este așa ceva nenatural, încât nu se poate susține îndelungat. Însă ori-ce nefericire va veni asupra mea, mă voiu acomoda împregiurărilor, dar' nici-o dată nu mă voiu învovla la ceva ce ar fi nedemn de mine. Numai în nefericire se simte omul ce este. Sângele meu curge în vinele fiului meu și eu jur, că odinioară se va arăta demn nepot

al Mariei Teresia“. Așa scrisese Maria Antoinette contelui Mercy.

Ceea-ce a precedut regina s'a și întâmplat. Alegerile s'au făcut pe baza constituțiunii și la 1 Octombrie 1791 s'a deschis așa numita adunare legislativă. În constituțiune s'au rezervat frumoase drepturi pentru regele, drepturi, care sânt în us la monarhiile constituționale. Suspensiunea puterii regesci s'a ridicat și regele a venit earăși în posesiunea puterii executive. Însă spiritul poporului francez din acea epocă nu a fost de atare, încât să observe dispozițiunile constituțiunii; adunarea legislativă nu a fost al doilea factor al puterii de stat, care să țină echilibrul față cu coroana, ci dînsa avea precumpnirea în mână, la care trăgea și anarhia cu milioane de mâni. Îndată după deschiderea adunării se formară în sinul ei mai multe grupuri, dintre care cel mai însemnat era al Iacobinilor. În scurt timp veni regele în conflict cu adunarea legislativă. S'a adus decisiunea (1 Noembrie 1791), ca în timp de 8 zile toți preoții să jure pe constituțiune și să se facă liste despre cei care au jurat și care nu au jurat. Cei din urmă să-și peară pensiunile, să se pună în numărul celor suspecți și în cas de nesupunere la dirigător și legi să fie pedepsiți cu închisoare de doi ani. Față cu emigranții s'a adus conculs, ca toți să se declare suspecți pentru conjurațiune în contra Franciei și pentru casul, când nu se vor reîntoarce până la 1 Ianuarie 1792, ca vinovați de înaltă trădare să se judece la moarte și să se pedepsească cu per-

derea bunurilor și a venitelor. Între emigranți erau și frații regelui: contele de Provence și contele de Artois. Față cu ambele concluse regele a opus veto și a împedecat executarea. Asemenea a denegat subscrierea altor două concluse, dintre care unul pedepsea cu deportare pe aceia, care nu voiau să jure, ear' al doilea decreta întroducerea unei armate stabile de 20.000 dintre jumeia jacobină a Franciei, căreia să se concedă apărarea regelui și a capitalei și să iee locul gardei pretoriane de nou înființate. Regina, în prevederea pericolului ce se apropia, scrisese fratelui său Leopold II., căruia îi trimise și un memorandum, în care arăta deoparte, că intrarea emigranților cu armată în Franța ar fi periculoasă pentru familia regească, ear' de altă parte, că unicul mijloc de scăpare ar fi pășirea colectivă a puterilor europene pentru susținerea monarhiei. Prin aceea unii s'ar intimidă, ear' cei fricoși s'ar încurajau. Totodată arăta, că intrarea trupelor austriace în Franța ar fi asemenea periculoasă. Europa nu se mișcă, însă regele Franciei a fost constrins să se învoească, ca să se declare războiu Austriei (20 Aprilie 1792).

Iritațiunea în contra regelui și mai ales în contra reginei crescuse din zi în zi nu numai în Paris, ci și în afară. Încă cu mult mai înainte un soldat dela sentinelă strigă la fereastra reginei, că dorește ca să-i pună capul în baionetă. Cântăreții se postau și cântau satirele cele mai obraznice asupra reginei. Dela Marseille veni în Paris un bărbat tinăr, frumos și erou Barbaroux. Dînsul aduse aici o ceată

de marinari și alți oameni robusti, al căror foc sălbatec era ațîțat prin o cântare numită mar-seillaise. (La arme cetățeni etc.) Veto opus concluser în 19 Iunie a fost motivul de erumpere. La 20 se revoltă poporul din suburbii. Lănceri, proletari, muieri și gardisti naționali, în număr de 7000, conduși de berarul Santerre, porniră cătră locul adunării legislative și între urlete puternice cerură delăturarea ministerului, ștergerea lui „veto“, sub care înțelegeau pe regele. Adunarea nu se rușină a lăsa această masă să treacă prin sala de ședință. Trei oare trebură deputații să se uite la ea, fiind amețiți de strigăte și mirosul greu al plebei. De aici porniră spre palatul Tuilleriilor, spre a face visita dlui și d-nei „Veto“. Așa numia mulțimea sălbatecă pe regele și pe regina. Ca simbole duceau o inimă de vițel sângerândă cu inscripțiunea: „Inimă aristocratică“, o spânzurătoare, de care atîrna o icoană, care reprezenta pe regina, și o părechie de cioareci rupți ca simbolul de onoare al sansculților. **) Era cam pe la amădi, când ajunse mulțimea la palat. Regele lăsa să se deschidă poarta cea mare. Într'un moment

*) Această poezie a compus-o Rouget Delishe în casa lui Dietrich, primarul Strassburg-ului, și mai întău au cântat-o fetele sale. Cîrînd după aceea s'a cântat aceeași melodie la uciderea lui Dietrich, ear' compunătorul, tremurând, a auzit-o cântându-se decăt bandele, dinaintea cărora fugi din patrie.

**) Sansculotte înseamnă: „fără cioareci“, după al nostru limbagiu sfîrșitcîrî. Această numire de oară întrebunțată mai întău de Maury. plebea a înat-o ca numire de onoare.

au fost pline toate coridoarele de oameni. Regele, regina și familia regelui se aflau în chilia regelui deprimați și ascultând loviturile securilor, cu care loviau ușile chililor. Ambii prunci plîngeau și regina își da osteneala să le șteargă lacrimile. Acolo, șeful legiunii a doua din garda națională, cuprinse pe regele și îl rugă să se arete poporului. Regele merse, princessa Elisabeta după el. Regina, după-ce se mai mîngăia rău, privi în giur și nu vădă pe regele. Ea vră să uite, că e mamă și să meargă după soț. „Ce?“ țiec dînsa cu voce tremurândă „locul meu este lângă regele“. Împregiurimea o desfătuî îndesert, ea vol să întîmpine moartea cu demnitatea reginei. Un nobil o prinse de mână, altul îi închise calea, cățiva gardisti naționali veniră să-i spună, că regele e asigurat. Abia avură gardistii atăta timp se ducă pe regina în sala de consiliu și să tragă masa cea mare înaintea ei. În acel timp regele era expus insultelor masei brute. Acest monarch nefericit a trebuit să stee pe un scaun, care era pus pe o masă, cinci oare și să asculte insultele și grobianitățile plebei. Fost-a amenințat cu lănci, săbii, însă nici unul nu cuteza să-l ucidă.

„Jos cu „Veto“, aprobarea decretelor“ strigă mulțimea. Dînsul dovodi însă o tărie admirabilă; protestă în contra amestecului nemijlocit al poporului și-l provocă la drepturile sale constituționale și nu făcu nici o concesione. Un gardist îl întrebă, că nu se teme? Regele luă mână gardistului, o puse pe inimă și țiec:

partidului liberal, că adevărații autorități austriace li-se trimit de obicei scrisori redigiate în limba maghiară. Numai în cazuri urgente se face excepție. Această praxă există deja de la 1867. Ministrul-șef al administrației, care el a ordonat deja cercetare criminală în contra acestora, care au spoliat o telegramă privată de a lui adresată cancelariei de cabinet a Maiestății Sale. Amândoi interpellanții susțineau din nou, că folosința limbii germane din partea guvernului e inadmisibilă. Răspunsul ministrului a fost luat spre știință cu majoritate de voturi. Au mai urmat apoi trei interpellări: Una a deputatului Iosif Madarász în privința instrucțiunii anticonstituționale în gimnaziul evanghelic din Bistrița, a doua a deputatului Pázmány pentru arestarea unui voluntar, care cu privilegiul banchetului din tabăra dela Piliș-Ciaba a fost ridicat un toast pentru Kossuth, și a treia a dlui Carol Eötvös, care a cerut numai pe scurt informații despre stadiul, în care se află afacerea dela Erlau.

Cu aceasta casa 'și-a amân timeri de 27 Octombrie n.

Deputatul dietal Ludovic Holló a adresat alegătorilor sei o scrisoare, în care le spune cum s'a iscat cearta în sinul partidului independenței, și apoi expune, că în acest partid există vre-o 7—8 membri, care sînt contrarii uniunii personale. El crede, că acești deputați, care prin urmare nu stau pe baza programului partidului independenței, vor eși în curînd din partid și prin aceasta celor 20 deputați, care au format deja un club nou, li-se va da puțința, de a reintra în partid.

În conferința partidului independenței dela 20 l. c. s'a citit scrisoarea domnului Geza Polónyi, prin care acesta declară, că respingează dela postul unui vicepreședinte al partidului. Resignarea a fost acceptată. După aceasta s'a fost citit scrisoarea lui Ugron și a aderenților sei, prin care aceștia își arată eșirea lor din club, din cauză, că nu s'a fost pronunțat uniunea personală. La propunerea lui Irányi eșirea lor din club s'a luat la cunoștință; motivarea însă a fost respinsă drept neînțeleasă.

Dealtfel la clubul domnului Ugron s'au mai alăturat încă doi deputați: domnii Acațiu Ugron și Albert Szentkirályi.

În conventul districtului montan evanghelic s'a pus dîile aceste la discuție și chestiunea botezurilor din căsătorii mixte. Cu acest privilegiu conventul a luat hotărîrea, de a adresa ministrului de culte o manifestațiune de încredere și mulțumire cu privire la ordonanța lui dela 26 Februarie.

Proiectarea unei noi linii strategice în Austro-Ungaria.

„Budapester Tagblatt“ află, că între ministrul comun austro-ungar și între ministerele de comerț din Austria și Ungaria decurg tractări, care au de scop construirea unei noi căi ferate. Se tractează de o linie foarte impor-

tantă, care va face cu puțință o legătură de circa douăsprezece oare între Budapesta și granița rusească. Ministrul au primit ofertul unei linii Sighetul-Marmației—Suceava și acest ofert formează baza tractărilor. Ministrul de comerț austriac, marchizul de Bacquehem, încă nu 'și-a dat învoirea, ministrul unguresc Baross însă a arătat cea mai mare prevenire pentru realizarea acestui proiect. Ofertul 'l-a fost prezentat „Unionbank“ din Viena, care s'a declarat gata a construi cale ferată proiectată cu 40 milioane.

Situația în Boemia.

Barbații de încredere cehici din Moravia au fost luat inițiativa pentru o conferință a tuturor deputaților cehici din Boemia, Moravia și Silesia, dar' acest proiect, în ciuda intervenirii dlui Rieger, s'a zădărnicit. Cehii tineri adevărați au declarat, că o conferință generală a deputaților din toate țările coroanei boeme numai atunci ar avea vre-un folos, dacă mai înainte se va fi efectuat o înțelegere între Cehii tineri și Cehii vechi din Boemia. O astfel de înțelegere însă până acum nu a succedat, prin urmare o asemenea conferință ar rămîne fără nici un rezultat.

Dr. Zeithammer a ținut dîile aceste în camera comercială din Budweis o vorbire despre tranșacție. El a declarat, că tranșacția e o necesitate pentru țară și stat și că el nici odată nu 'și-ar fi dat numele pentru o operă, care ar pute să păgubească interesele poporului boem. Stipulațiunile din Viena nu cer deplina egală îndreptățire. Cehii vechi vor lupta însă și mai departe pentru aceasta și nu va ceda în special nimic în ceea ce privește limba oficială cehică.

Visita împăratului Wilhelm în Viena.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ scrie, că așa ca împăratul Wilhelm încă nimeni nu a fost primit în Viena și că insuflețita manifestațiune a Vienei e o dovadă, că în amîndouă părțile există sentimente sincere și puternice pentru alianța celor două imperii. „Vossische Zeitung“ dice, că vizita împăratului Wilhelm la contele Kálnoky e o dovadă suficientă a înțimității relațiilor germano-austro-ungare; nu se poate trece însă cu vederea, că ministrii austriaci și ambasadurii Széchenyi au absentat dela primire și încercarea, de a scusa această împregiurare cu caracterul privat al vizitei, nu e suficientă.

În revista sa politică se ocupă și dîiarul „Le Nord“ din Bruxelles cu această vizită și dice: După întrevăderea dela Rohnstock nu e de lipsă, de a mai comenta întrevăderea de vînațoare a împăratului Wilhelm cu împăratul Francisc Iosif. Amîndouă înțînirile arată faptul notoriu al intimelor raporturi de prietenie între cei doi Monarhi și nu există motiv de a da noiei întrevăderi o importanță deosebită.

ginei și una pe al principelui de coroană și după aceea leșină. Mulțimea imbuldi gîrda către masă. Unele femei împingeau pe altele spre regina, ca să-i spună lucruri obscene în față. Regina dîse cătră ele: „Vedutu-m'afi vre-odată? Făcutu-v'am ceva rău? V'au înșelat, eu sînt Franceză. aș fi fîricită, când m'afi iubi!“. Vorbele reginei, dîse cu ton blînd și cu voce tristă, străbătîu inima mulțimii. Se făcu liniște. Sauterre vîgînd, că principele de coroană asudă sub căciula, dîse: „Luiți dela prunc căciula, vedeți cum asudă“. Mai tîrziu veni și primul orașului, care nu a făcut nimic pentru împedarea acestor violențe. La sfatul lui mulțimea lăudată pentru ordine și înțelepciune începu a se retrage. Abia între opt și nouă oare, după ce s'au deșertat toate chiliile, se înțînîră eărăși regele și regina și se îmbrășară plîgînd.

În dîia următoare avî regele o convorbire cu Petion și se plîne asupra insuficienței dispozițiilor făcute și pretinse, ca puterea municipalității să se facă cunoscută în toată Franția. Petion răspunse: „Se va face, însă fără de dispozițiile înțelepte făcute de municipalitate s'ar fi întîmplat în fapt și mai rele lucruri, nu cu privire la persoana D-Voastră, pentru că trebuie să știți, că aceea totdeauna se va respecta, însă.“ Petion întrerupse răspunsul, pentru că veni regina și el nu avî curajul să dîcă, că cu privire la regina. Cîțva timp după 20 Iunie regina scăpă vorbe: „Mă vor omorî. Ce

O întrevădere de miniștri.

Din Londra se signalizează pentru sfîrșitul lui Octombrie o întrevădere de miniștri în Köln. Se dice, că generalul Caprivi, contele Kálnoky, marchizul Salisbury și domnul Crispi vor avî să se înțînască atunci în acest oraș de lîngă Rin. Din altă parte această faimă nu se confirmă, ba din Berlin se desminte chiar în cel mai categoric mod.

Evenimentele din Sîrbia.

Ministrul plenipotențiar sîrbesc la Viena, dl Simici, a predat deja ministrului nostru de externe nota de răspuns a guvernului sîrbesc cu privire la rezolvirea definitivă a chestiunii importului de rîmători în Ungaria. Guvernul sîrbesc a acceptat condițiunile puse de cabinetul unguresc și prin urmare la 10 l. c. se va restabili starea de lucruri convențională. Prin aceasta s'a rezolvat definitiv această chestiune odioasă.

„Die Presse“ primesc din Belgrad împărțirea, că în cercurile bine informate de acolo se afirmă, că regele Milan, avînd în considerare nesigurăranța dinastiei și tractatul, pe care el înainte de abdicățiune 'l-a încheiat cu regenta, pretinde restabilirea comădei supreme de până acum preste trupe și predarea acestei comăde lui (adecă lui Milan).

Europa, Rusia și România.

Studiu etnic și politic de D. A. Scurda.

Între zidul occidental care, răzimat pe Carpați, se întinde de-a lungul Dunării până în Marea-Neagră, și teritoriul Sudic al Peninsulei-Balkanice, unde trăiesc Grecii, Turcii, Albanzii și Macedo-Românii, se află așezată o insulă slavonă, cu Croația și Slavonia, Bosnia și Erțegovina, Sîrbia și Montenegro, Bulgaria și Rumelia-orientală. Boemia și Polonia stau legate lanț de Rusia: Insula Slavilor din Balcani e despărțită de Rusia prin cetatea dunăreană, conștientă de pozițiunea ei și de pericolul ce o amenință.

Precum forța culturală e necontestată în partea grupului etnic occidental, precum pozițiunea lui e cea mai avantajoasă pentru dezvoltarea puterilor sale, precum el este mai puternic așezat și înfipt în teritoriul seu; asemenea și forța lui numerică e mai însemnată. Poporațiunea întregii Europe numără 332,196.000 de locuitori. Grupul popoarelor occidentale e de 23% ori mai numeros decît acela al popoarelor ruso-slavone: 23% milioane stau în față a 97% milioane.

Elementul occidental se compune din 101,708.000 Latini, adevărați: 40,280.000 Francezi și Waloni, 29,570.000 Italiani, 20,810.000 Spanioli și Portugezi, 11,000.000 Români, 48.000 Reto-Români. 105,130.000 Germani, adevărați: 63,205.000 Germani, Olandezi, Flamanzi, 32,980.000 Englezi, 8,945.000 Scandinavi. 27,529.000 alte popoare, adevărați: 6,575.000 Maghiari, 5,415.000 Fini, 4,760.000 Turci și Tătari,

3,125.000 Greci, 3,150.000 Lituani, Leți și Curi, 1,942.000 Celți, 1,316.000 Albanezi, 556.000 Basci, 690.000 alte mici fîrmături de popoare.

234,367.000 în total.

Elementul ruso-slav are:

84,200.000 în grupul nordic, adevărați: 65,270.000 Ruși și Ruteni, 11,580.000 Polonezi, 7,220.000 Cehi, Moravi, Slovaci, 130.000 Sîrbi.

10,155.000 în grupul balcanic, adevărați:

4,230.000 Croați, 1,800.000 Sîrbi, 2,865.000 Bulgari, 1,260.000 Sloveni și Montenegri.

3,474.000 Israelii din Orientul Europei.

97,829.000 în total.

Israelii din Orientul Europei s'au așezat în grupul ruso-slav, fiindcă partea cea mai mare a lor locuiesc în Rusia (2,797.880), se răspîndesc de acolo în Austro-Ungaria, România și Peninsula-Balkanică și, din cauză, că nu se contopesc cu nici o naționalitate, devin, când trec preste hotarele imperiului dela Nord, un instrument însemnat de disolvare a oricărei aspirațiune naționale, de slăbire a forțelor de rezistență a popoarelor grupate politicesc în state organizate și prin urmare de favorizare a lucrării de contopire a Rusiei prin înfrîurirea lor antinațională.

Dacă împărțim aceste două elemente etnice în diferite grupe, după cum ele se află așezate în descrierea de mai sus, avem dinaintea ochilor următorul tablou instructiv al grupării popoarelor europene.

Grupul occidental se compune din 234%, milioane și anume:

188,081.000 corpul central: 90,708.000 Latini în afară de Români, 94.185.000 Germani, în afară de Scandinavi și de Germanii Ungariei. 1,942.000 Celți, 556.000 Basci, 690.000 micile fîrmături de popoare.

17,510.000 brațul despre Nord: 8,945.000 Scandinavi, 5,415.000 Fini, 3,150.000 Lituani, Leți, Curi.

18,745.000 brațul mijlociu sau cetatea dunăreană: 10,170.000 Români, 6,100.000 în regat, 2,870.000 în Austro-Ungaria, 1,000.000 în Basarab., 200.000 în Sîrbia și Bulgaria,

6,575.000 Maghiari, 2,000.000 Germani. 10,031.000 brațul despre Sud sau balcanic: 4,760.000 Turci și Tătari, 3,125.000 Greci, 1,316.000 Albanezi, 800.000 Români macedoneni, 30.000 Români din Grecia.

Grupul ruso-slav se compune din 97% milioane și anume: 87,674.000 corpul nordic, în care se află și cea mai mare parte de Israelii, 10,155.000 corpul balcanic.

Din tustrele brațele etnice ce se întind de grupul popoarelor occidentale spre Răsărit, ca înaintemergătoare ale civilizațiunii, ca înțărțiri puternice, menite a opri orice velenită de destrucțiune a culturii, ridicată de dîsele; brațul mijlociu e cel mai numeros, și înțînșul Români au putere, căci ei reprezintă în cele 18% milioane 54.33 la sută, precînd Ungurii numai 35 la sută și Germanii 10.67 la sută, și ei au pozițiunea cea mai expusă, fiind cea mai depărtată de corpul central.

Din cele două grupuri slavone, insula balcanică cu o poporațiune de 10,155.000 locuitori e țărmuită la Sud de brațul etnic occidental, egal de numeros de 10,031.000 și la Nord de cetatea dunăreană, îndoit de puternică prin numărul ei de 18,745.000 locuitori. (Va urma.)

CRONICĂ.

Numiri. Subjudele Graviil Bene dela judecătoria cerc. din Vinga a fost numit jude la judecătoria cerc. din Lipova, ear' notarul dela tribunalul reg. din Murăș-Oșorheiu sub-jude la judecătoria cerc. din Nyárad-Szereda. Mai departe au fost numiți: inspectorul adj. de școale Carol Kakujay din comitatul Timiș inspector de școale în comitatul Făgărașului, scriitorul Dr. Aurel Miklos dela procuratura erarială din Becicherecul-mare sub-procuror la cea din Cluj. Învățătorul Wilhelm Flaschner dela școala civilă din Oravița a fost înțărțit definitiv în postul seu.

Camera advocațională din Arad aduce la cunoștință, că avocatul Șoma Sipos din Szarvas, în urma numirii lui de sub-jude și a adărierii de bunăvoință dela practica advocaturii, a fost șters din lista acelei camere și actele lui s'au predat avocatului Dr. Oscar Salacz.

Împăratul Wilhelm cu ocaziunea șederii sale în Viena a împărțit o mulțime de distincțiuni. Între cei distinși numărăm cu deosebire pe următorii domni: contele Kielmansegg, contele Pallavicini, primarul Vienei Dr. Prix, contele FZM. Grîrne, baronul FZM. Schönfeld, colonelul Benckó, FML. Hranilovici, colonelul Müller, căpitanul de corvete Sachs, maiorul Springer etc. etc.

Curs pentru instrucțiunea în manipulațiunea de poștă și telegraf. Direcțiunea postelor și a telegrafului din Sibiu ne trimite spre publicare următoarele: Din 15 Octombrie n. se deschide aici în Sibiu un curs de 6 luni pentru instruirea manipulațiunii serviciului de poștă și de telegraf. Absolvenții acestui curs pot deveni oficiali ajutători cu salariu de 500—700 fl. și bani de cuartir. Ca ascultători se primesc: 1. suboficieri dela miliție; 2. oameni din serviciul poștei, care pot dovedi absolvarea altor 4 clase gimnaziale, reale, civile sau și alte școale, și în fine 3. indivizi, care au absolvat 6 cl. civile sau alte școale de rangul acestora. Spre primire se mai cerer următoarele, și anume: fiecare ascultător să fie trecut de 18 ani, să fie cetățean ungur, să pozează limba maghiară perfect în scriere și vorbire și în sfîrșit să fie pe deplin sănătos. Toate aceste condițiuni trebuie documentate prin atestate. Cei ce doresc a fi primiți ca ascultători au să-și adreseze rugărilor în limba maghiară până la 13 Octombrie prin primăria comunală, sau prin magistrat, ori prin oficiul comitatens direcțiunii postelor și telegrafului din Sibiu.

Cas de moarte. După o depeșă sosită aici Sămbătă dela redacțiunea dîiarului „Münchener Allg. Ztg.“, tînărul de 21 ani Iosif Drotloff jun., fiul senatorului I. Drotloff din Sibiu, care luase parte la expedițiunea lui Kuntzel în regiunile necunoscute ale Africe, a cădît dimpreună cu Kuntzel și conșoții sei jertfa crîmii sîlbatecilor din provincia Witul.

Seminarul gr. cat. din Oradea-mare și limba română. Citim în „Familia“: Primim dela un anonim următoarele șire: „Scii D-Ta, dle redactor, că într'un institut cultural românesc din Oradea-mare, în seminarul gr. cat. de băieți, este aplicat ca instructor un Rutean gr. cat., care nu știe nici un cuvînt românesc? Sînt convins, că nu știi, căci atunci de bună-seamă ai fi adus la publicitate această sfruntare a sentimentului nostru național! Are dreptate anonimul, că noi n'am avut nici o cunoștință de faptul acesta, ba nici n'am fi cîntezat a presupune, că într'un institut se poartă inscripțiunea: „Tinerimii române“, să se poată serviși o astfel de derisiune a limbii noastre. Dacă sciam, de sigur ne făceam datoria și ne ridicam glasul spre a stigmatiza faptul neromânesc. Acum, informându-ne, aflăm cu cea mai mare indignațiune, că e așa cum ni-o spune anonimul; deci consternațiunea ce a cuprins pe toți Românii de aici și din împrejurime e foarte întemeiată. Direcțiunea acestui seminar, cu toate că putea să aleagă dintre cîțiva tineri excelenți români, a proferit pe Ruteanul, care și an a funcționat ca institutor, care însă nu știe românesc de fel. De multe ori am audît observațiuni și plînsuri, că sub actuala direcțiune a seminarului limba română se neglijă din ce în ce mai mult; am expieriat înșine, că erudițiunii conducătoare îi lipsește cu totul sentimentul național: nici-odată însă n'am fi cîntezat nici să visăm, ca decadența națională a institutului să se încheie în astfel de scandal!*

Derailare de tren. Cu trenul de marfă ce circulează între Virágosvölgy și Kolozs-Kara s'a întîmplat Vineri noaptea o nenorocire. Pe șinî zăcea un bivoli și mașinistul dela locomotivă, neobservîndu-l, trenul a trecut preste el și 'l-a înjumătățit, dar' toate vagoanele în număr de 13 s'au răsturnat unul preste altul. Viețaua unui om, după care au rămas patru copii orfani, încă a cădît jertfa acestei nenorociri. Tribunalul a pornit cercetare.

Un copil mîncat de un porc. Un copil în etate de un an, în lipsa părinților sei, locuitor în comuna Cristești, jud. Botoșani, România, a fost mîncat la nas, ochi și urechi de un rîmător. Din această cauză, copilul a încetat din viață.

Defraudare de bani bisericicesci. În administrarea averii bisericii gr.-or. sîrbesce din Arad s'a dat de urma unor neregularități. Sînt bănuși preotul și învîțătorul. S'a introdus cercetare prin asesorul consistorial din Timișoara Dr. Svetozar Dimitrievici.

Tîmbălăul dela Arad, adevărați festivități desvîlării monumentului cerc. 13 martiri, a înghițit și doi Români; acestia după „Pester Lloyd“ sînt: Stefan Antonescu și Nicolae Protean. — Iartă-i, Doamne, că noi nu-i putem!

Patriarchul sîrbesc George Brancovici s'a înscris ca membru în clubul deputaților liberali.

Un fonograf kossuthi-st. „Pester Lloyd“ scrie în Nrul seu din 4 Octombrie următoarele: La festivitatea ce se ține în 6 Octombrie la Arad va răsună și vocea lui Ludovic Kossuth, dar' nu prin mijlocirea buzelor sale, ci prin mijlocirea unui fonograf, în care nu demult a suflat el o vorbire dedicată celor 13 martiri.

*) Căciulă roșie purtau cei osândiți să tragă la năi. În Nancy au fost 42 de Elvețieni pentru fărdelegi osândiți la tragere de năi. Dinșii însă nu numai că au fost acțiți, ci din contră au fost aduși din Brest sîrbătoresc la Paris și introduși în sala adunării naționale. Iacobinii au acățat cătușile pe pereți ca pe niscari cununi, ear' căciulile roșii, cu care au venit, s'au făcut de modă la Iacobini.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necsa.